

Porin seudun jätelautakunta
jätehuoltojaosto@pori.fi
pauliina.hakala@pori.fi

Viite: Porin seudun jätehuoltojaoston 31.3.2025 toimittamat sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmää koskevat päätökset 19.6.2013 ja 26.11.2024 § 21 sekä Pomarkun kunnan päätöksen 10.10.2012 § 74 olla liittymättä Porin seudun jätehuoltojaostoon.

Kehotus jätelain mukaisten päätösten tekemiseen jätteenkuljetusjärjestelmästä, Porin seudun jätehuoltojaosto

Saostus- ja umpisäiliölietteiden sekä yhdyskuntajätteen kuljetusten järjestäminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 18.3.2025 pyytänyt ajantasaisia tietoja toimialueensa kunnissa käytössä olevista jätteenkuljetusjärjestelmästä ja järjestelmästä tehdyistä jätelain 149 §:n mukaisista päätöksistä.

Porin seudun alueen kunnissa: Harjavalta, Kokemäki, Nakkila, Pomarkku, Pori, Ulvila, Merikarvia ja Siikainen, toimii jätelain 23 §:n mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena Porin seudun jätehuoltojaosto.

Porin seudun jätehuoltojaosto on toimittanut 31.3.2025 yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen osalta päätöksen 19.6.2013, että saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetus ja yhdyskuntajätteen kuljetus toteutetaan kaikkien kuntien alueella kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena.

Lainsäädäntö

Jätelain 646/2011 24 §:n 1 momentin mukaan jätelain mukainen yleinen valvontaviranomainen on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Yleinen valvontaviranomainen valvoo jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Jätelain 32 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä seuraavien, muiden kuin vaarallisten jätteiden jätehuolto: 1) kotitaloudessa ja vapaa-ajan asunnossa syntyvä jäte, mukaan lukien pienimuotoisessa itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte, ei kuitenkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavan yrityksen tai yhteisön toimipaikassa eikä vankilassa, puolustusvoimien majoituskasarmissa, vastaanottokeskuksessa tai muussa vastaavassa laitostasumisessa syntyvä jäte; 2) kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte; 3) liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte,

jonka keräämisestä kiinteistöllä yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa liikehuoneiston haltija ja kiinteistön haltija ovat sopineet; 4) muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1-3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä. Jätelain 32 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan kunnan on lisäksi järjestettävä 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto.

Jätelain 36 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, jollei 37 tai 41 §:stä muuta johdu (*kunnan järjestämä jätteenkuljetus*).

Jätelain 37 §:n 1 momentin mukaan kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistönhaltija sopii siitä jätteenkuljettajan kanssa, jos: 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset; 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle; 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jätelain 37 §:n 3 momentin mukaan kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Jätelain 149 §:n 4 momentin mukaan kunnan, jossa vuoden 1993 jätelaissa tarkoitettu järjestetty jätteenkuljetus jätelain voimaantullessa (1.5.2012) hoidetaan sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena, on tarkasteltava jätteenkuljetuksen järjestämistä tämän lain 37 §:n 1 momentissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella ja tehtävä asiassa päätös viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Jos päätöksellä siirrytään kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisesta, joka voi tapahtua aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä ja viimeistään viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Hallintolain (434/2003) 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan kuuluu päättää siitä, järjestetäänkö kiinteistöittäinen jätteenkuljetus kunnassa tai sen osassa

kunnan vai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa on kuitenkin jätelaissa rajoitettu siten, että kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus voidaan hyväksyä vain silloin, kun jätelain 37 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Näiden edellytysten ja samalla kunnan päätöksen lainmukaisuuden arvioimiseksi on voitava varmistua siitä, että päätöstä tehdessä on ollut olemassa hallintolain 31§:n 1 momentissa tarkoitetut asian ratkaisemiseksi riittävät ja tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallituksen esityksessä Eduskunnalle jätelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE/199/2010 vp) on jätelain 37 §:n 3 momentin kohdalla todettu, että ehdotetussa 3 momentissa kunta velvoitettaisiin seuraamaan ja valvomaan kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta tehdyn kunnan päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä. Jos edellytykset eivät enää täytyisi, olisi kunnan muutettava päätöstä. Päätöksen muuttamiseen sovellettaisiin samoja menettelyjä ja edellytyksiä kuin muutettava päätöksen valmistelussa.

Porin seudun jätehuoltojaoston kuntien jätteenkuljetusjärjestelmiä koskevien päätösten tilanne

Saostus- ja umpikaivolietteliden kuljetusjärjestelmä

Porin seudun jätehuoltojaoston nykyisellä toiminta-alueella ei ole ELY-keskukselle toimitettujen tietojen mukaan tehty päätöstä saostus- ja umpisäiliölietteliden kuljetusjärjestelmän osalta seuraavissa kunnissa: Harjavalta, Kokemäki, Nakkila, Pomarkku, Pori, Ulvila, Merikarvia ja Siikainen.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmä

Porin seudun jätehuoltojaosto on tehnyt sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta päätöksen kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta 19.6.2013. Päätöksen teon jälkeen Porin seudun jätehuoltojaoston toimialueeseen on liittynyt myös Pomarkun kunta.

ELY-keskus katsoo sille toimitettujen asiakirjojen ja tietojen perusteella, että jätelain mukaista selvitykseen perustuvaa ja perusteltua päätöstä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä ei ole koskaan tehty Pomarkun kunnan osalta.

Porin seudun jätehuoltojaosto on tehnyt 26.11.2024 § 21 päätöksen olla tilaamatta selvitystä jätteenkuljetusjärjestelmistä sekalaisen yhdyskuntajätteen jätelain mukaisten edellytysten täyttymisen osalta.

KEHOTUS JÄTELAIN MUKAISTEN PÄÄTÖSTEN TEKEMISEEN

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että tilanne saostus- ja umpisäiliölietteliden sekä sekalaisen yhdyskuntajätteen jätekuljetusten järjestämisen osalta on Porin seudun jätehuoltojaoston alueella jätelain vastainen.

Päätös jätteenkuljetusjärjestelmistä olisi pitänyt tehdä jätelain (646/2011) mukaan 1.5.2013 mennessä. Lisäksi kunnan, jossa jätteenkuljetus on järjestetty sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena,

on tullut järjestää jätteenkuljetus jätelain 36 § tai 37 § (714/2021) mukaisesti viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus kehottaa jätelain alueellisena valvontaviranomaisena Porin seudun jätehuoltojaostoa toimialueensa kuntien jätehuoltoviranomaisena seuraavasti:

Kehotus 1)

Porin seudun jätehuoltojaoston tulee tilata asiantuntijaselvitys, jolla todetaan jätelain mukaisen jätteenkuljetuksen tilanne koko toimialueella saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksen osalta.

Porin seudun jätehuoltojaoston on tilattava ja saatava selvitys käyttöönsä saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksen toimivuudesta alueellaan kuljetusjärjestelmästä **viimeistään 15.12.2025**.

Kehotus 2)

Porin seudun jätehuoltojaoston tulee tehdä em. selvitykseen perustuva perusteltu päätös valittavasta saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä ilman tarpeetonta viivytystä.

Porin seudun jätehuoltojaoston on tehtävä jätelain mukainen perusteltu päätös saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusjärjestelmästä koko toimialueensa osalta **viimeistään 31.5.2026**.

Kehotus 3)

Porin seudun jätehuoltojaoston tulee tilata asiantuntija selvitys, jolla todetaan jätelain mukainen jätteenkuljetuksen tilanne koko toimialueella sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetuksen osalta.

Porin seudun jätehuoltojaoston on tilattava ja saatava selvitys käyttöönsä sekalaisen yhdyskuntajätteiden kuljetusjärjestelmän toimivuudesta alueellaan **viimeistään 15.12.2025**.

Kehotus 4)

Porin seudun jätehuoltojaoston tulee tehdä em. selvitykseen perustuva perusteltu päätös valittavasta sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä ilman tarpeetonta viivytystä.

Porin seudun jätehuoltojaoston on tehtävä jätelain mukainen perusteltu päätös yhdyskuntajätteiden kuljetusjärjestelmästä koko toimialueensa osalta **viimeistään 31.5.2026**.

Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että jätelain 36 §:n mukainen kunnan järjestämä kuljetus on jätelain ensisijainen vaihtoehto jätteenkuljetuksen järjestämiselle. Jätteenkuljetus voidaan järjestää kiinteistön haltijan toimesta vain, jos selvityksen perusteella saadaan riittävä varmuus siitä, että jätelain 37 §:n edellytykset toimialueella

täyttyvät. Jätelaki rajoittaa näin ollen päätöksentekijän harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa.

Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää, että Porin seudun jätehuoltojaosto kuljetusjärjestelmiä koskevia päätöksiä tehdessään varaa valtion valvontaviranomaiselle tilaisuuden lausua asiasta ja laadituista selvityksistä.

Lisätietoja ELY-keskuksessa antaa ryhmäpäällikkö Elinor Slotte, elinor.slotte@ely-keskus.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Mikaela Joutsenlahti ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Elinor Slotte.

TIEDOKSI Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, ymparistovalvonta@pori.fi

Tämä asiakirja VARELY/5063/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5063/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Joutsenlahti Mikaela 28.08.2025 14:27

Ratkaisija Slotte Elinor 28.08.2025 14:29